

Til Folketingets Europaudvalg, 23. februar 2021

Briefing om EU-Mercosur-aftalen

Aftalen vil få store konsekvenser for klimaforandringerne

Aftalen vil medføre 25% øget afskovning årligt¹. EU-Kommissionens eget estimat for den samlede øgning af drivhusgasudledning (i 2032) er mellem 11 og 17 mio. tons CO₂-ækvivalenter (CO₂E)², men dette tal tager ikke højde for udledninger som følger af afskovningen. Mercosurs eksportkvote for oksekød til EU stiger fra 200.000 tons årligt til 299.000 tons, og foruden oksekød liberaliserer aftalen handel med soja, ethanol, sukker og lang række andre landbrugsprodukter. Afskovning som følger af den ekstra produktion af landbrugsprodukter vil være 8.7 millioner tons CO₂E om året.³ Til sammenligning indebærer hele den danske klimalov reduktioner for 19 mio. tons årligt i 2030.⁴

Aftalen er en handelsaftale, og ovenstående er blandt de helt centrale handelsliberaliseringer i den. Trods dette har debatten om aftalen kredset om en række andre aspekter. Her har floreret en række misforståelser, som vi her vil udrede.

Manglende sanktionsmekanismer for aftalens bæredygtighedskapitel

En række spørgsmål til ministeren⁵ har omhandlet muligheden for håndhævelse af aftalens såkaldte 'bæredygtighedskapitel' ('Trade and Sustainable Development Chapter'). Ministeren har oplyst, at alle aftalens kapitler, inklusiv 'bæredygtighedskapitlet', hvori hensyn til klima samt menneske- og arbejdstagerrettigheder indgår, er omfattet af tvistbilæggelse.

Ministeren nævner imidlertid ikke, at bæredygtighedskapitlet er underlagt sin egen tvistbilæggelsesmekanisme, som i modsætning til resten af aftalen ikke indeholder sanktionsmuligheder. Tabellen sammenligner produceren for de to tvistbilæggelsesmekanismer.

Tvistbilæggelse for handelsdelen	Tvistbilæggelse for bæredygtighedskapitlet
<ul style="list-style-type: none"> • Konsultationer mellem partnere. Hvis der ikke nås enighed så: • Nedsættelse af et voldgiftspanel bestående af tre forhandlere med ekspertise i international handelsret. • Offentliggørelse af ekspertpanelets afgørelse • Voldgiftspanelets afgørelse er bindende på parterne. • Hvis den dømte part ikke efterlever voldgiftspanelets afgørelse kan den anklagende part pålægge sanktioner.	<ul style="list-style-type: none"> • To faser af konsultationer mellem parterne. Hvis der ikke nås enighed så: • Nedsættelse af et ekspertpanel, som udsteder en rapport samt anbefalinger til adressere problemet. • Offentliggørelse af ekspertpanelets rapport. • Hverken rapporten eller anbefalingerne har bindende effekt på parterne. • Den anklagende part kan ikke sanktionere for bruddet på kapitlets bestemmelser.

¹ Veblen Institute 2020, <https://www.veblen-institute.org/Beyond-the-Bolsonaro-policy-it-is-the-very-content-of-the-EU-Mercosur-agreement.html>

² LSE Consulting 2020, https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2020/july/tradoc_158889.pdf

³ GRAIN 2019, <https://grain.org/en/article/6355-eu-mercotur-trade-deal-will-intensify-the-climate-crisis-from-agriculture>. Tallet er eksklusive udledninger fra liberalisering af soya.

⁴ Klimarådet 2020, <https://www.klimaraadet.dk/da/rapporter/kendte-veje-og-nye-spor-til-70-procents-reduktion>

⁵ EUU alm. del. spm. 73; URU alm. del 174, 175; §20-spm. S 892, S 896 [samling 2020-21]

Det er usandsynligt, at handelsaftalen vil forbedre muligheden for at påvirke Brasiliens klimapolitik

Det er en udbredt forestilling, at aftalens forøgelse af samhandlen vil give EU muligheden for at presse Bolsonaro til at føre klimavenlig politik. Det nuværende handels- og udenrigspolitiske forhold mellem EU og Brasilien giver ingen grund til at forvente dette. Under Bolsonaro er miljøbeskyttelse blevet tilbagerullet⁶ og afskovningen steget til sit højeste i 12 år.⁷ Det er sket alt imens EU har været og stadig er Brasiliens næststørste handelspartner,⁸ næststørste importør af soja,⁹ og tredjestørste importør af brasiliansk oksekød.¹⁰

---

⁶ Mongabay 2021, <https://news.mongabay.com/2021/02/brazil-guts-agencies-sabotaging-environmental-protection-in-amazon-report/>

⁷ Reuters 2020, <https://www.reuters.com/article/brazil-environment-idUSKBN28B3MV>

⁸ EU-Kommissionen, <https://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/countries/brazil/>

⁹ Statista, <https://www.statista.com/topics/6401/soybean-in-brazil/>

¹⁰ Statista, <https://www.statista.com/statistics/617492/beef-and-veal-export-value-brazil-by-country-of-destination/>